

“ ...

Anayasanın 2. maddesi hukuk devleti ilkesini, 10. maddesi ise kanun önünde eşitlik ilkesini düzenlemektedir.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun ve insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimlerine açık olan devlet ifade eder.

Anayasa'nın 10. maddesinde, herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağı, Devlet organları ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil hukuksal eşitlik öngörülmektedir. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak ve kişilere kanun karşısında ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aym kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durum ve konumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları gerekli kılabilir. Aynı hukuksal durumlar aym, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın Öngördüğü eşitlik ilkesi ihlal edilmiş olmaz. (Anayasa Mahkemesi, 08.12.2015 tarih ve E.2014/82, K.2015/112 ve diğer birçok kararı)

Anayasa'nın 49. maddesinde, çalışmanın, herkesin hakkı ve ödevi olduğu belirtilmiş; Devlete, çalışanların yaşam düzeyini yükseltmek, çalışma yaşamını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı denetlemek, işsizliği gidermeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli önlemleri alma ödevi verilmiştir. Çalışanların yaşam düzeyinin yükseltilmesi ve çalışma yaşamının geliştirilmesi için çalışanların korunması ödevinin, çalışanların güvenli ve sağlıklı bir iş ortamında çalışmalarının temin edilmesini de kapsadığı açıktır.

Anayasa'nın 5. maddesinde, 'İnsanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlama' Devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Olayda, davacının 15.01.2012 tarihinden sonra davalı idare bünyesinde çalışmaya başladığından bahisle, 15.01.2012 tarihinden önce *aynı kurumda aym unvan, görev ve sorumluluk çerçevesinde çalışmaya başlayan diğer uzman yardımcılarıyla mali ve sosyal haklarının eşitlenmesine yönelik* başvurunun reddedildiği, davalı idare işleminin dayanağının yukarıya alman 375 sayılı KHK hükmü olduğu, söz konusu hükmün *aym statü ve durumdaki çalışanlar arasında eşitliği zedeleyici, nitelik, eğitim, görev, sorumluluk, statüye giriş koşulları açısından hiçbir fark olmaksızın aynı ortamda çalışanlar arasında mali ve sosyal dengenin bozulması suretiyle çalışma barışını olumsuz etkileyici*, sırf belli bir tarihten sonra statüye dahil olduğundan bahisle dar anlamda eşitlik ilkesine aykırı olan hüküm ile söz konusu tarihten

Esas Sayısı : 2018/5

Karar Sayısı : 2018/2

sonra idare bünyesinde çalışmaya başlayan kamu görevlilerinin maddi ve manevi geliştirme hakkına ve devletin bu kapsamdaki sorumluluğuna aykırı nitelikte *olduğu kanaatine varılmıştır*.

Öte yandan, söz konusu hükmün 666 Sayılı KHK ile düzenlendiği, Anayasa Mahkemesi tarafından 03.12.2015 tarih ve E.2015/101, K.2015/111 sayılı kararıyla iptal edildiği ve iptal kararının Resmi Gazete’de yayımlandığı 16.12.2015 tarihinde yürürlüğe girdiği, iptal kararından sonra Yasama organı tarafından 26.04.2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6704 sayılı Kanun ile aynen 375 sayılı KHK’ya eklendiği ve 15.01.2012 tarihinden itibaren hüküm ifade edecek şekilde düzenlendiği, bu bağlamda aleyhe olan kanunların geriye yürütülmesi ve kazanılmış haklara aykırı olması sebebiyle Anayasa’nın 2. maddesinde düzenlenen “hukuk devleti” ilkesine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

IV) SONUÇ VE İSTEM:

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Anayasanın 152. maddesinin birinci fıkrası ile 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 40. Maddesi uyarınca, bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda tarafların bu konudaki iddia ve savunmalarını ve kendisini bu kanıya götüren görüşünü açıklayan karar ile Anayasa Mahkemesine başvurusu öngörüldüğünden ve bakılan davada uygulanacak kuralın;

Anayasanın 2., 5., 10. ve 49. maddelerine aykırı olduğu kanaatine varıldığından, anılan düzenlemelerin iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, dava dosyasının onaylı bir örneği ile iş bu kararın aslının Anayasa Mahkemesine gönderilmesine, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar 5 ay süreyle davanın geri bırakılmasına, bu süre içerisinde Anayasa Mahkemesince bir karar verilmemesi halinde, mevcut mevzuat hükümleri ile dosyadaki bilgi ve belgelere göre davanın görülmesine, kararın bir örneğinin taraflara tebliğine, 17/10/2017 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.”